

Reactie

betreft: Consultatie wetsvoorstel voor stikstofreductie en natuurverbetering
datum: 3 juni 2020

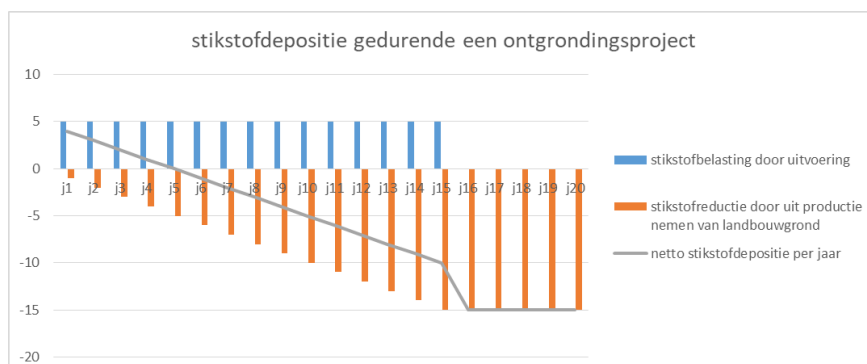
Cascade is de branchevereniging van het oppervlaktedelfstof winnende bedrijfsleven (zand, grind, klei) en heeft 18 leden. Onze leden vertegenwoordigen ongeveer 90% van de Nederlandse productie van zand, grind en klei op landlocaties. Veel van hen exploiteren winlocaties in en nabij Natura2000-gebieden en hebben als zodanig direct te maken met de wet- en regelgeving rond stikstofdepositie en natuurherstel.

Cascade heeft kennis genomen van het wetsvoorstel voor stikstofreductie en natuurverbetering en maakt graag gebruik van de mogelijkheid hierop te reageren.

Cascade onderschrijft de noodzaak om de beoogde structurele aanpak stikstof wettelijk vast te leggen. Hopelijk vormt dit het benodigd fundament om economische activiteiten zoals de bouw, infrastructuur en de energietransitie op een toekomstbestendige manier door te laten gaan en de vergunningverlening weer op gang te brengen. Dit is van groot belang voor bouw als geheel, waarvan ook onze branche onderdeel uitmaakt.

Cascade constateert dat de in deze wet opgenomen verplichtingen vooral een taak zijn van het Rijk en de provincies, omdat uiteindelijk zij invulling moeten geven aan de hierin opgenomen streefwaarde, het te treffen pakket aan bronmaatregelen en de monitorings- en bijstellingssystematiek. Echter, zolang sprake is van overbelasting en weinig aantoonbare verbetering van kritische natuurwaarden in de betreffende Natura2000-gebieden zal er weinig ruimte zijn voor vergunningverlening van projecten met enige stikstofdepositie. Hooguit voor projecten -vaak projecten van verheiden- die voldoen aan de ADC-toets (géén alternatieven, dwingend maatschappelijk belang en compensatie).

Cascade heeft gegronde redenen om aan te nemen dat stikstofproblematiek bij ontgrondingsprojecten een minder prominente rol zou moeten spelen dan nu het geval is. Dit omdat vanaf nu de stikstofreductie door het uit productie nemen van landbouwgrond ten behoeve van delfstoffenwinning weer direct aan het betreffende project mag worden toegerekend. Dit was tot aan het PAS tijdperk ook (naar mening van Cascade geheel terecht) het geval. Onder de voorheen geldende PAS-regeling mocht dit niet, omdat de reductie als gevolg van ontgrondingen beschouwd werd als een autonome ontwikkeling die reeks verrekend was in de beschikbare vergunningsruimte. Voor ontgrondingsprojecten betekent het in rekening brengen van de feitelijke stikstofbelasting dat dat na een korte toename (een eventueel tijdelijk piekje) van de stikstofbelasting in de beginfase sprake is van een blijvende stikstofreductie op langere termijn. Dit is gevisualiseerd in onderstaande figuur.

Door de inzet van win- en transportmaterieel zal tijdens de uitvoering enige stikstofbelasting plaatsvinden, maar uit eerder uitgevoerde Aerijs-berekeningen blijkt dat dit méér dan gecompenseerd wordt door het uit productie nemen van een steeds toenemend areaal aan landbouwgrond. Hierdoor zal de stikstofreductie tijdens de uitvoering cumulatief toenemen en zal na uitvoering van het project sprake zijn van een blijvende, netto stikstofreductie. Dit nog afgezien van het feit dat de biodiversiteit na de ingreep vrijwel altijd flink toeneemt, zo is ook gebleken uit onafhankelijke onderzoek. Dit omdat ontgrondingsprojecten uitstekende mogelijkheden bieden voor een natuur-inclusieve herinrichting, waarmee nog een extra bijdrage geleverd kan worden aan natuurherstel in nabijgelegen Natura2000-gebieden.

Cascade stelt bovendien vast dat - vanwege de resulterende stikstofreductie en de natuur-inclusieve herinrichting - ontgrondingsprojecten in en nabij Natura2000-gebieden de facto beschouwd kunnen worden als een mogelijke bronmaatregel, die bijdraagt aan het realiseren van de streefwaarde voor stikstofdepositie en tevens aan het beoogde natuurherstel van het betreffende Natura2000-gebied. Daarom pleit Cascade ervoor om ontgrondingsprojecten in of nabij Natura2000-gebieden op te nemen in op te stellen programma's voor stikstofreductie en natuurherstel, met name op provinciaal niveau. Dit levert een win-winsituatie op: voor het Rijk en de provincies bij het realiseren van hun inspanningsverplichting voor stikstofreductie en natuurherstel, en voor het ontgrondend bedrijfsleven omdat die daarmee maatschappelijke meerwaarde voor hun project kunnen aantonen.

Cascade pleit er in dit verband dan ook voor om bij de monitoring expliciet in beeld te brengen welke bijdrage ontgrondingsprojecten in of nabij Natura2000-gebieden leveren aan de gerealiseerde stikstofreductie van het betreffende Natura2000-gebied. Dit kan door de stikstofreductie vanwege de door de ontgroning beëindigde landbouwactiviteiten direct te koppelen aan de voortgang van het betreffende ontgrondingsproject. Deze (wetenschappelijke) resultaten kunnen door onze leden dan weer gebruikt worden bij het onderbouwen van maatschappelijke meerwaarde van nieuwe ontgrondingsprojecten in en nabij Natura2000-gebieden.

Tot slot pleit Cascade ervoor om alle nieuwe verplichtingen overeenkomstig het nieuwe wetsvoorstel stikstofreductie en natuurverbetering af te stemmen op de actualisatie van de Aanwijzingsbesluiten en Natuurbeheerplannen voor Natura2000-gebieden. Dit overeenkomstig de 6-jarige actualisatietermijn en het bijstellingsmechanisme die in het wetsvoorstel zijn opgenomen. Volgens Cascade kan zo een samenhangend stelsel van streefwaarden, herstelmaatregelen en monitoring ontstaan, waarmee voldaan kan worden aan zowel de Natura2000-verplichtingen als aan het scheppen voor voldoende economische ontwikkelingsruimte.

Desgewenst graag bereid tot nadere toelichting van onze reactie,

Hoogachtend,